

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

گزارش نظرسنجی تلفنی

از افراد ۱۵ تا ۳۵ سال شهر تهران درباره موسیقی

۳۱

مرکز افکار سنجی و رصد فرهنگی

نظرسنجی تلفنی از افراد ۱۵ تا ۳۵ سال شهر تهران دربارهٔ موسیقی

نظرسنجی تلفنی از افراد ۱۵ تا ۳۵ سال شهر تهران دربارهٔ موسیقی

مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی

مهرماه ۱۳۸۹

شهرتکفونکس بزرگ ارتباطات
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

نظرسنجی تلفنی از افراد ۱۵ تا ۳۵ سال شهر تهران دربارهٔ موسیقی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

مجری طرح: مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی

نوبت چاپ: اول - بهمن ۱۳۸۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰۰۰ ریال

چاپخانه: پیمان نواندیش

همهٔ حقوق این اثر برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات محفوظ است.

در صورت تخلف پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، پایین‌تر از میدان ولیعصر(عج)، خیابان دمشق، شمارهٔ ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
Email: Nashr@ricac.ac.ir ۸۸۹۳۰۷۶ دورنگار: ۸۸۹۱۹۱۷۷ تلفن: ۱۴۱۵۵ - ۶۴۷۴ - سندوق پستی:

فهرست تفصیلی مطالب

عنوان	صفحه
سخن ناشر	۹
چکیده	۱۱
مقدمه	۱۷

فصل اول

یافته‌های پژوهش

میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن موسیقی	۲۱
دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند	۲۲
وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی تند و هیجان‌انگیز و موسیقی آرام (لایت) در بین علاقه‌مندان به موسیقی	۲۴
وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی	۲۵
وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی باکلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی	۲۷
وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی	۲۸
نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار	۲۹
اهمیت داشتن ریتم و آهنگ و یا محتوا و متن اشعار در گوش دادن به موسیقی از نظر علاقه‌مندان به موسیقی	۳۰
نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند	۳۲
میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی	۳۳

۳۴..... نظر پاسخگویان در زمینه مبتذل بودن موسیقی

۳۵..... نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی

فصل دوم

سیمای پاسخگویان

۳۹..... جنس

۴۰..... سن

۴۱..... تحصیلات

۴۲..... وضعیت تأهل

۴۳..... فعالیت

۴۴..... منطقه محل سکونت

۴۶..... اصالت خانوادگی

۴۷..... محل تولد

۴۹..... مدت زمان سکونت

فصل سوم

تحلیل یافته‌های پژوهشی

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی

۵۳..... به تفکیک جنس

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی

۵۴..... به تفکیک سن

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی

۵۵..... به تفکیک تحصیلات

- ۵۶..... بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک جنس
- ۵۷..... بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک سن
- ۵۸..... بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی باکلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک تحصیلات
- ۵۹..... بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک جنس
- ۶۰..... بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک سن
- ۶۱..... محتوا و متن اشعار به تفکیک جنس ..... بررسی رابطه بین نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک سن
- ۶۲..... بررسی رابطه بین نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک تحصیلات
- ۶۳..... بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک جنس
- ۶۴..... بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک سن
- ۶۵..... بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک تحصیلات
- ۶۶..... بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی پاسخگویان به تفکیک جنس
- ۶۷.....

- ۶۸..... بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی پاسخگویان به تفکیک سن
- ۶۹..... بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی پاسخگویان به تفکیک تحصیلات
- ۷۰..... بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی پاسخگویان به تفکیک منطقه محل سکونت
- ۷۱..... بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان درباره مبتدل بودن موسیقی به تفکیک سن
- ۷۲..... بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک جنس
- ۷۳..... بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک سن
- ۷۴..... بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک تحصیلات
- ۷۵..... بررسی رابطه بین مبتدل بودن موسیقی و حلال و حرام بودن موسیقی از نظر پاسخگویان

سخن ناشر

«مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی» با هدف پاسخ‌گویی به نیازی مبرم و پاسخ‌نگفته در «پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی» و از منظری بالاتر، کلیت بدنه دولت، به مثابه حلقه تکمیلی فعالیت پژوهشکده‌های پژوهشگاه، طراحی شده و شروع به فعالیت کرده است. این مرکز با اتکا به روش‌ها و مطالعات پیمایشی و در مرتبه بعد شیوه‌های تحلیل محتوای کیفی یا کمی، رویکرد مساله‌محور پژوهشگاه را در سوژه‌یابی تحقق می‌بخشد. همچنین مسائل و موضوع‌های اولویت‌دار، تنگناها و مشکلات حوزه وظایف و تکالیف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را شناسایی می‌کند و در اختیار پژوهشکده و وزارت متبوع برای بررسی بیشتر، برنامه‌ریزی و ارائه راهبردها و راهکارهای لازم و بایسته قرار می‌دهد. افزون بر این، با عنایت به توانایی‌ها و ظرفیت‌هایی که

۱۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

به تدریج در مرکز فراهم آمده، اجرای پیمایش‌هایی با هدف تعیین و تبیین افکار عمومی و رویکرد آن در حوزه‌های مختلف، در دستور کار قرار گرفته است. بدین ترتیب «مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی»، به مثابه یکی از زیرمجموعه‌های پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، با هدف سوژه‌یابی و ارائه تصویر قابل اتکا و اعتماد از حوزه‌های هنری، فرهنگی و در مرتبه بعد، اجتماعی و سیاسی، می‌تواند زمینه‌ساز بخشی از مطالعات سایر پژوهشکده‌ها و معاونت‌های مختلف وزارتخانه باشد.

مجموعه حاضر «گزارش نظرسنجی تلفنی از افراد ۱۵ تا ۳۵ سال شهر تهران درباره موسیقی» است که از سوی مرکز افکارسنجی و رصد فرهنگی پژوهشگاه در مهرماه سال ۱۳۸۹ انجام شده است.

چکیده

در نظرسنجی حاضر ابعاد مختلف استفاده از موسیقی بررسی شده است. نمونه این طرح شامل شهروندان تهرانی است که از بین تلفن‌های خانواده‌های تهرانی به صورت تصادفی و متناسب با جمعیت هر منطقه (با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای) انتخاب شده است. پس از انتخاب نمونه‌ها با استفاده از روش مصاحبه تلفنی، نظرات یک نفر از افراد خانواده تعیین شده به صورت تصادفی که سن ۱۵ تا ۳۵ سال داشته پرسیده شده است. حجم نمونه نیز با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شد که در نهایت ۱۰۴۶ نفر حجم نمونه را تشکیل می‌دهند. جهت استخراج داده‌های گزارش از نرم افزار SPSS و برای تحلیل داده‌ها از آماره χ^2 سطح معنی‌داری (sig) و آماره‌های samerss-d و Kerman-v استفاده شده است.

از جمله نتایج حاصل شده از این نظرسنجی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۶۸/۳ درصد پاسخگویان درحد «خیلی زیاد و زیاد» و ۲۷/۶ درصد درحد «کم و خیلی کم» به موسیقی علاقه دارند.
- مهم ترین دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند (۴/۱ درصد کل پاسخگویان) عبارت اند از: «دوست نداشتن موسیقی» (۲۷/۹ درصد)، «مشغله کاری و کمبود وقت» (۲۵/۷ درصد)، «حوصله نداشتن» (۱۱/۶ درصد)، «علاقه داشتن به قرآن» (۱۱/۶ درصد) و «حرام بودن موسیقی» (۹/۳ درصد).
- ۶۷/۶ درصد علاقه‌مندان موسیقی به «موسیقی آرام (لایت)» و ۱۷/۵ درصد به «موسیقی تند و هیجان‌انگیز» بیشتر علاقه دارند. ۱۳/۶ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.
- ۴۹/۸ درصد علاقه‌مندان به موسیقی به «موسیقی شاد» و ۲۷/۹ درصد به «موسیقی غمگین» علاقه بیشتری دارند. ۲۱/۸ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.
- ۷۷/۸ درصد علاقه‌مندان به موسیقی به «موسیقی باکلام» و ۱۱ درصد به «موسیقی بی کلام» بیشتر علاقه دارند. ۱۰/۹ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.
- ۷۵/۶ درصد علاقه‌مندان موسیقی به «موسیقی ایرانی» و ۹/۵ درصد به «موسیقی خارجی» بیشتر علاقه دارند. ۱۴/۷ درصد نیز «هر دو» نوع موسیقی را می‌پسندند.
- از میان علاقه‌مندان به موسیقی، ۴۵/۱ درصد بیشتر موسیقی بامحتوا و متن اشعار «عاشقانه»، ۲۵/۶ درصد «عرفانی»، ۱۷/۵ درصد «موسیقی

چکیده ■ ۱۳

با مضمون اجتماعی و فرهنگی»، ۵/۴ درصد «مذهبی» و ۴/۹ درصد «حماسی و درباره وطن» را می‌پسندند.

— از میان علاقه‌مندان به موسیقی، ۵۶/۲ درصد بیشتر به «محتوا و متن شعر»، ۲۱/۶ درصد به «ریتم و آهنگ» و ۲۰/۵ درصد به «هر دو» اهمیت می‌دهند.

— ۵۷ درصد علاقه‌مندان به موسیقی از صدای «سازهای ایرانی» و ۳۳/۳ درصد از صدای «سازهای خارجی» بیشتر لذت می‌برند. ۸/۹ درصد نیز از صدای «هر دو» نوع ساز لذت می‌برند.

— ۲۲/۱ درصد علاقه‌مندان به موسیقی در حد «خیلی زیاد و زیاد» و ۵۶/۳ درصد در حد «کم و خیلی کم» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند. ۲۱ درصد «اصلاً» علاقه‌ای به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما ندارند.

— درخصوص مبتدل بودن موسیقی، ۶۷/۴ درصد پاسخگویان گفته‌اند که «برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتدل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد» و ۳۱/۶ درصد نیز معتقدند «چیزی به اسم موسیقی مبتدل وجود ندارد و هر کس سلیقه‌ای در موسیقی دارد».

— درخصوص حلال و حرام بودن موسیقی، ۵۷ درصد پاسخگویان گفته‌اند که «موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد» و ۴۲ درصد نیز اظهار کرده‌اند که «برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش کرد».

- تحلیل آماری نشان می‌دهد که مردان و زنان تقریباً به یک نسبت به گوش دادن به موسیقی علاقه‌مندند.
- تحلیل آماری نشان می‌دهد که با افزایش سطح تحصیلات بر درصد علاقه‌مندان به گوش دادن موسیقی افزوده شده است.
- تحلیل آماری نشان می‌دهد که مردان و زنان به یک نسبت به گوش دادن موسیقی شاد و غمگین و موسیقی ایرانی و خارجی علاقه دارند اما با افزایش سن بر درصد علاقه‌مندان به موسیقی ایرانی افزوده و از درصد علاقه‌مندان به موسیقی خارجی کاسته شده است و با افزایش سطح تحصیلات از درصد علاقه‌مندان به موسیقی باکلام کاسته و بر درصد علاقه‌مندان به موسیقی بی‌کلام افزوده شده است.
- تحلیل آماری نشان می‌دهد با افزایش سطح تحصیلات از درصد افرادی که موسیقی بامحتوا و متن اشعار «عاشقانه» و «مذهبی» را می‌پسندند، کاسته شده و بر درصد افرادی که موسیقی بامحتوا و متن اشعار «عرفانی» و «با مضمون اجتماعی و فرهنگی» را می‌پسندند، افزوده شده است.
- تحلیل آماری نشان می‌دهد که مردان و زنان به یک نسبت از صدای سازهای ایرانی و خارجی لذت می‌برند اما با افزایش سن بر درصد افرادی که از صدای سازهای ایرانی بیشتر لذت می‌برند، افزوده و از درصد افرادی که از صدای سازهای خارجی بیشتر لذت می‌برند، کاسته شده است. همچنین افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی بیش از سایر افراد از صدای سازهای ایرانی و افراد با تحصیلات راهنمایی

و دبیرستان بیش از دیگران از صدای سازهای خارجی بیشتر لذت می‌برند.

— تحلیل آماری نشان می‌دهد که زنان بیش از مردان به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما علاقه‌مندند و با افزایش سن بر درصد افرادی که به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند، افزوده و با افزایش سطح تحصیلات از درصد این افراد کاسته شده است.

— تحلیل آماری نشان می‌دهد که مردان بیش از زنان گفته‌اند موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد و افراد گروه سنی ۲۹ - ۲۵ سال و افراد با تحصیلات عالی بیش از سایر افراد چنین نظری داشته‌اند.

— بیشتر افرادی که بیان کرده‌اند برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد معتقدند که برخی از موسیقی‌ها مبتذل هستند.

مقدمه

گوش دادن به موسیقی یکی از ضروریات زندگی امروزی است و افراد جامعه، خواسته یا ناخواسته، مستقیم و غیرمستقیم، فردی یا در جمع در معرض انواع و سبک‌های مختلف موسیقی هستند. در مقایسه با گذشته، هم بر تنوع سبک‌های موسیقی افزوده شده، هم دسترسی به محصولات موسیقی سهل‌تر شده و هم تنوع امکانات گوش دادن به موسیقی افزایش یافته است. علاوه بر این، انگیزه‌ها، نگره‌ها و انتظار افراد نسبت به حوزه و محصولات موسیقی متنوع و گسترده‌تر شده است، به طوری که در کنار آن بخش از موسیقی که مجاز شمرده می‌شود و دست‌اندرکاران می‌توانند از طریق مجاری رسمی آنها را تولید و توزیع کنند سبک‌ها و انواعی از موسیقی نیز وجود دارد که به صورت غیررسمی عرضه یا تولید می‌شود.

یافته‌های پژوهشی نشان داده است که بیشتر نوجوانان و جوانان به

موسیقی علاقه دارند و در واقع گوش دادن به موسیقی جزئی از برنامه ثابت روزانه آنان محسوب می‌شود. به عبارت دیگر موسیقی از عناصر اصلی گذران وقت و پرکننده اوقات روزانه محسوب می‌شود. با توجه به نیاز نوجوانان و جوانان به موسیقی، می‌توان گفت که موسیقی‌هایی که از رسانه‌های داخلی پخش می‌شود کمتر براساس خواسته آنان است و این خود زمینه‌ای است که از هر مجرای که علاقه دارند نیازهای موسیقایی خود را رفع کنند. شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان نیز از این نقطه ضعف استفاده کرده و هر روز بر میزان برنامه‌های تولیدی خود در زمینه موسیقی می‌افزایند تا بدین وسیله مخاطبان ایرانی را جذب کنند. به همین دلیل، در سال‌های اخیر شبکه‌هایی تأسیس شده است که به طور شبانه روزی موسیقی پخش می‌کنند. با توجه به این مسأله و شاید هزاران مسأله دیگر باید سیاستگذاری و برنامه‌ریزی دقیق و روشنی برای پاسخگویی به نیازهای موسیقایی نوجوانان و جوانان در چارچوب ارزش‌های اسلامی و هنجارهای اجتماعی داشته باشیم و در این خصوص می‌توان با تکیه بر نیازسنجی از جوانان و نوجوانان و کارهای کارشناسی، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مشخصی تدوین و اجرا کرد تا نوجوانان و جوانان بتوانند منبع مناسب و مقبولی برای گوش دادن به موسیقی مطلوب خود داشته باشند.

فصل اول

یافته‌های پژوهش

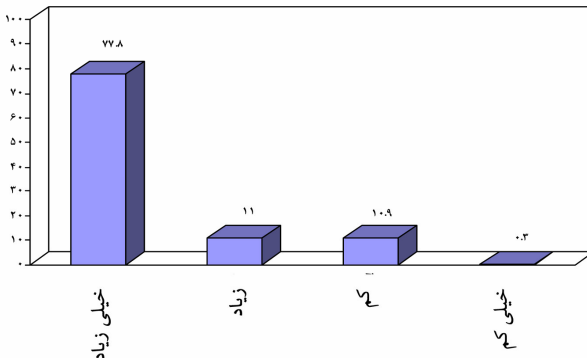
۱. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن موسیقی

از پاسخگویان پرسیده شد: «شما چقدر به گوش دادن به موسیقی علاقه‌مند هستید؟»

بر اساس جدول و نمودار ۱، ۶۸/۳ درصد پاسخگویان در حد «خیلی زیاد و زیاد» و ۲۷/۶ درصد در حد «کم و خیلی کم» به موسیقی علاقه دارند. ۴/۱ درصد پاسخگویان «اصلاً» علاقه‌ای به موسیقی ندارند.

جدول ۱. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن موسیقی

درصد فراوانی	فراوانی	میزان علاقه‌مندی
۳۰/۴	۳۱۸	خیلی زیاد
۳۷/۹	۳۹۶	زیاد
۲۱/۱	۲۲۱	کم
۶/۵	۶۸	خیلی کم
۴/۱	۴۳	اصلاً
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

نمودار ۱. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن موسیقی (درصد)

۲. دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند

از پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند پرسیده شد: «به چه دلیل

به موسیقی علاقه ندارید؟»

براساس جدول و نمودار ۲ دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه‌ای ندارند

«۴/۱ درصد کل پاسخگوییان عبارت‌اند از: «دوست نداشتن موسیقی»

«۲۷/۹ درصد»، «مشغله کاری و کمبود وقت» (۲۵/۷ درصد)، «حوصله نداشتن»

«۱۱/۶ درصد»، «علاقه داشتن به قرآن» (۱۱/۶ درصد)، «حرام بودن موسیقی»

«۹/۳ درصد»، «بی‌محتوا بودن موسیقی» (۲/۳ درصد)، «نداشتن امکانات برای گوش

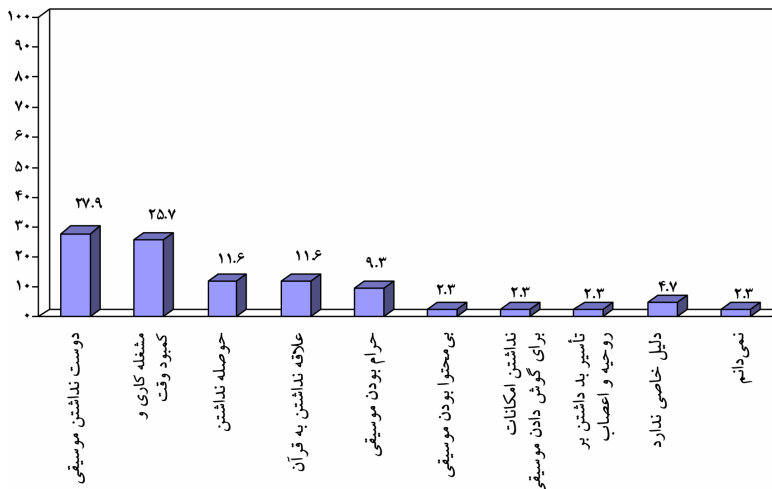
دادن موسیقی» (۲/۳ درصد) و «تأثیر بد داشتن بر روحیه و اعصاب» (۲/۳ درصد).

۴/۷ درصد نیز گفته‌اند «دلیل خاصی ندارد».

یافته‌های پژوهش ■ ۲۳

جدول ۲. دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند

درصد فراوانی	فراوانی	دلایل
۲۷/۹	۱۲	دوست نداشتن موسیقی
۲۵/۷	۱۱	مشغله کاری و کمبود وقت
۱۱/۶	۵	حوصله نداشتن
۱۱/۶	۵	علاقه داشتن به قرآن
۹/۳	۴	حرام بودن موسیقی
۲/۳	۱	بی‌محتوا بودن موسیقی
۲/۳	۱	نداشتن امکانات برای گوش دادن موسیقی
۲/۳	۱	تأثیر بد داشتن بر روحیه و اعصاب
۴/۷	۲	دلیل خاصی ندارد
۲/۳	۱	نمی‌دانم
۱۰۰	۴۳	جمع

نمودار ۲. دلایل پاسخگوییانی که به موسیقی علاقه ندارند (درصد)

۳. تمایل به گوش دادن موسیقی تند و هیجان‌انگیز و موسیقی آرام

(لایت) در بین علاقه‌مندان به موسیقی

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «شما بیشتر به شنیدن

موسیقی تند و هیجان‌انگیز علاقه‌مندید یا موسیقی آرام (لایت)؟»

بر اساس جدول و نمودار (۳)، ۶۷/۶ درصد علاقه‌مندان موسیقی به

«موسیقی آرام (لایت)» و ۱۷/۵ درصد به «موسیقی تند و هیجان‌انگیز» بیشتر

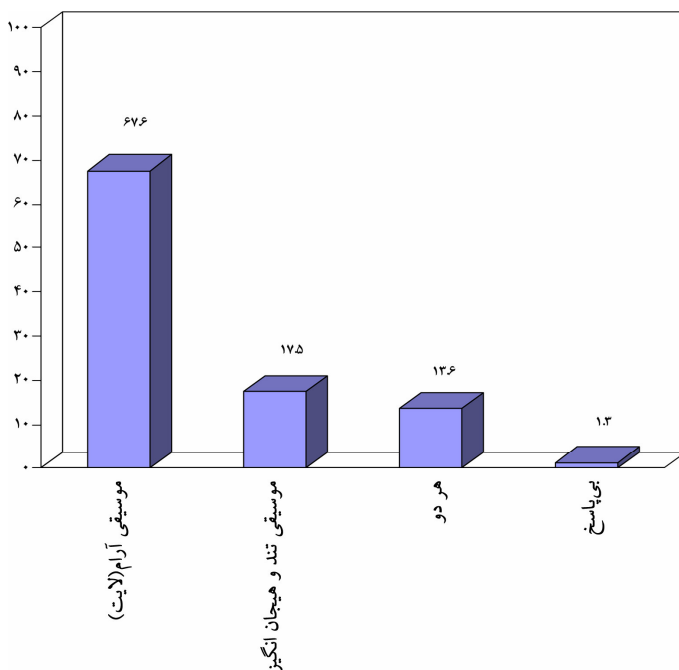
علاقه دارند. ۱۳/۶ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.

جدول ۳. تمایل به گوش دادن موسیقی تند و هیجان‌انگیز و موسیقی آرام (لایت) در بین علاقه‌مندان به

موسیقی

نوع موسیقی	فراوانی	درصد فراوانی
موسیقی آرام (لایت)	۶۷۸	۶۷/۶
موسیقی تند و هیجان‌انگیز	۱۷۶	۱۷/۵
هر دو	۱۳۶	۱۳/۶
بی‌پاسخ	۱۳	۱/۳
جمع	۱۰۰۳	۱۰۰

یافته‌های پژوهش ■ ۲۵

نمودار ۳. وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی تند و هیجان‌انگیز و موسیقی آرام (لایت) در بین علاقه‌مندان به موسیقی (درصد)

۴. تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین

علاقه‌مندان به موسیقی

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «شما بیشتر به شنیدن

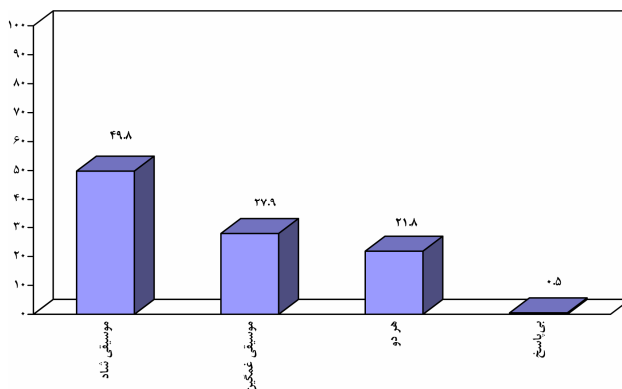
موسیقی شاد علاقه‌مندید یا موسیقی غمگین؟»

۲۶ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

براساس جدول و نمودار، ۴۹/۸ درصد علاقه‌مندان به موسیقی به «موسیقی شاد» و ۲۷/۹ درصد به «موسیقی غمگین» علاقه بیشتری دارند. ۲۱/۸ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.

جدول ۴: تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی (درصد)

نوع موسیقی	فراوانی	درصد فراوانی
موسیقی شاد	۴۹۹	۴۹/۸
موسیقی غمگین	۲۸۰	۲۷/۹
هر دو	۲۱۹	۲۱/۸
بی‌پاسخ	۵	۰/۵
جمع	۱۰۰۳	۱۰۰

نمودار ۴: تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی (درصد)

۵. تمایل به گوش دادن موسیقی با کلام و موسیقی بی‌کلام در

بین علاقه‌مندان به موسیقی

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «شما بیشتر به شنیدن

موسیقی با کلام علاقه‌مندید یا موسیقی بی‌کلام؟»

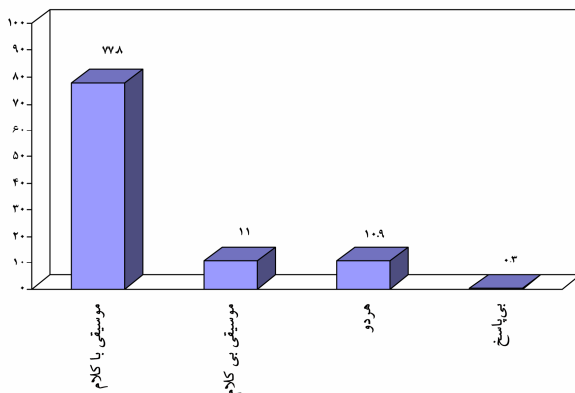
بر اساس جدول و نمودار ۵، ۷۷/۸ درصد علاقه‌مندان موسیقی به

«موسیقی باکلام» و ۱۱ درصد به «موسیقی بی‌کلام» بیشتر علاقه دارند.

۱۰/۹ درصد نیز به «هر دو» موسیقی علاقه‌مندند.

جدول ۵. تمایل به گوش دادن موسیقی با کلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی

نوع موسیقی	فراوانی	درصد فراوانی
موسیقی باکلام	۷۸۰	۷۷/۸
موسیقی بی‌کلام	۱۱۰	۱۱
هر دو	۱۰۹	۱۰/۹
بی‌پاسخ	۴	۰/۳
جمع	۱۰۰۳	۱۰۰

نمودار ۵. تمایل به گوش دادن موسیقی با کلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی

۶. تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین

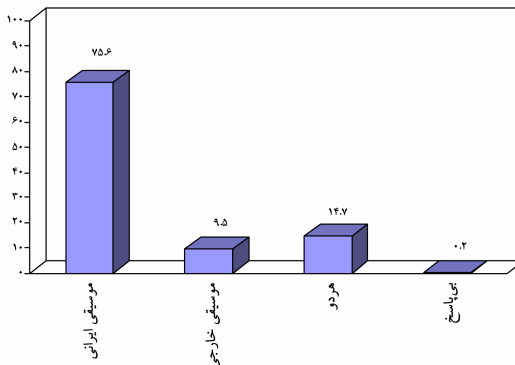
علاقه‌مندان به موسیقی

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «شما بیشتر به شنیدن موسیقی ایرانی علاقه‌مندید یا موسیقی خارجی؟»

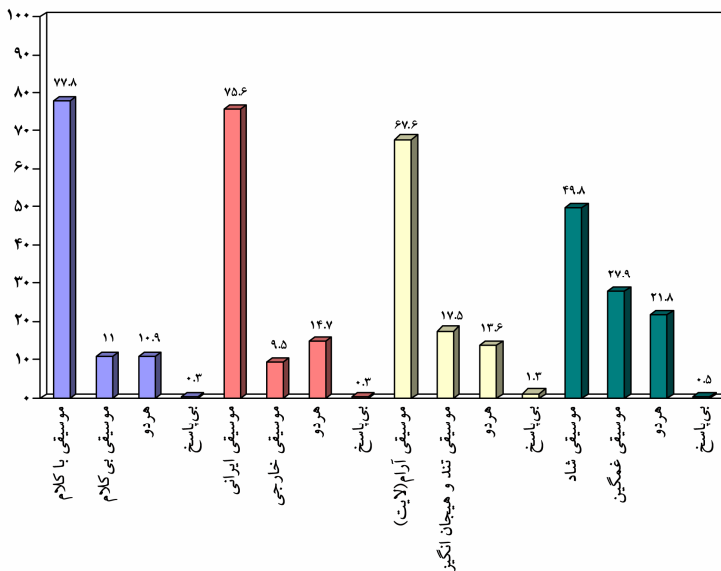
براساس جدول و نمودار (۶)، ۷۵/۶ درصد علاقه‌مندان موسیقی به «موسیقی ایرانی» و ۹/۵ درصد به «موسیقی خارجی» بیشتر علاقه دارند. ۱۴/۷ درصد نیز «هر دو» نوع موسیقی را می‌پسندند.

جدول شماره ۶. تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی

نوع موسیقی	فراوانی	درصد فراوانی
موسیقی ایرانی	۷۵۸	۷۵/۶
موسیقی خارجی	۹۵	۹/۵
هر دو	۱۴۷	۱۴/۷
بی‌پاسخ	۳	۰/۲
جمع	۱۰۰۳	۱۰۰

نمودار ۶. تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی (درصد)

نمودار ۱.۶. تمایلات و ترجیحات موسیقایی علاقه‌مندان موسیقی (درصد)

۷. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا

و متن اشعار

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «به لحاظ محتوا و متن

اشعار، کدام یک از انواع موسیقی را بیشتر می‌پسندید؟»

بر اساس جدول و نمودار ۷، از میان علاقه‌مندان به موسیقی، ۴۵/۱ درصد

بیشتر موسیقی بامحتوا و متن اشعار «عاشقانه»، ۲۵/۶ درصد «عرفانی»، ۱۷/۵

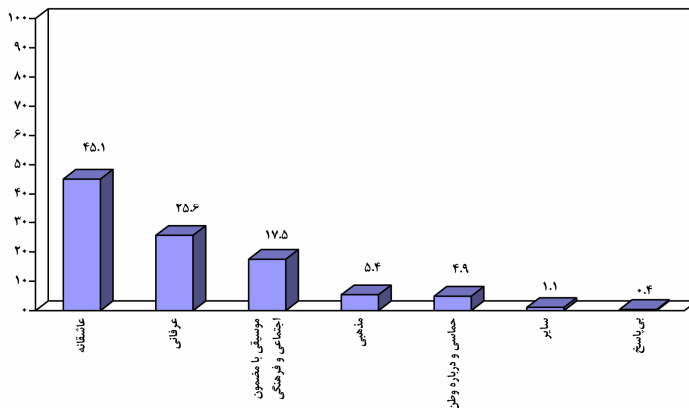
درصد «موسیقی با مضمون اجتماعی و فرهنگی»، ۵/۴ درصد «مذهبی» و ۴/۹

درصد «حماسی و درباره وطن» را می‌پسندند.

۳۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

جدول ۷. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار

نوع موسیقی	فراوانی	درصد فراوانی
عاشقانه	۴۵۲	۴۵/۱
عرفانی	۲۵۷	۲۵/۶
موسیقی با مضمون اجتماعی و فرهنگی	۱۷۶	۱۷/۵
مذهبی	۵۴	۵/۴
حماسی درباره وطن	۴۹	۴/۹
سایر	۱۱	۱/۱
بی‌پاسخ	۴	۰/۴
سایر	۱۰۰۳	۱۰۰

نمودار ۷. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار (درصد)

۸. اهمیت داشتن ریتم و آهنگ و یا محتوا و متن اشعار در گوش دادن به موسیقی از نظر علاقه‌مندان به موسیقی
از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «در گوش دادن به موسیقی

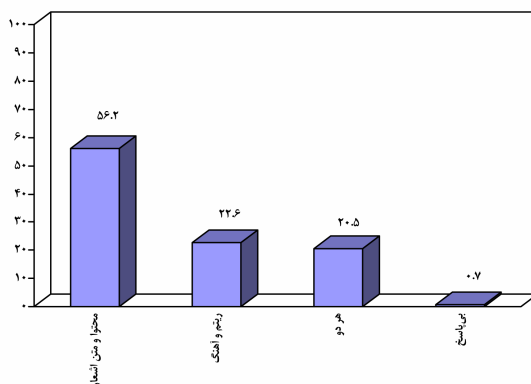
یافته‌های پژوهش ■ ۳۱

ریتم و آهنگ موسیقی بیشتر برایتان اهمیت دارد یا توجه به محتوا و متن شعر؟
 بر اساس جدول و نمودار ۸، از میان علاقه‌مندان به موسیقی، ۵۶/۲ درصد بیشتر به «محتوا و متن شعر»، ۲۲/۶ درصد به «ریتم و آهنگ» و ۲۰/۵ درصد به «هر دو» اهمیت می‌دهند.

جدول ۸ اهمیت داشتن ریتم و آهنگ و یا محتوا و متن اشعار در گوش دادن به موسیقی از نظر

علاقه‌مندان به موسیقی

درصد فراوانی	فراوانی	موارد
۵۶/۲	۵۶۴	محتوا و متن اشعار
۲۲/۶	۲۲۷	ریتم و آهنگ
۲۰/۵	۲۰۶	هر دو
۰/۷	۶	بی‌پاسخ
۱۰۰	۱۰۰۳	جمع

نمودار ۸ اهمیت داشتن ریتم و آهنگ و یا محتوا و متن اشعار در گوش دادن به موسیقی از نظر

علاقه‌مندان به موسیقی (درصد)

۹. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از

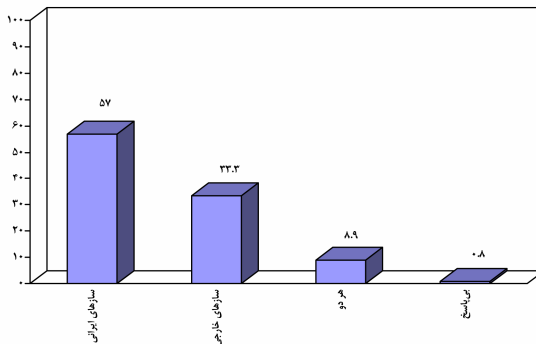
صدای آن لذت می‌برند

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «شما از صدای سازهای ایرانی (مانند تار، سه‌تار، سنتور و ...) بیشتر لذت می‌برید یا از سازهای خارجی (گیتار، ویالون، پیانو و ...)؟»

براساس نمودار و جدول ۹، ۵۷ درصد علاقه‌مندان به موسیقی از صدای «سازهای ایرانی» و ۳۳/۳ درصد از صدای «سازهای خارجی» بیشتر لذت می‌برند. ۸/۹ درصد نیز از صدای «هر دو» نوع ساز لذت می‌برند.

جدول ۹. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند

نوع ساز	فراوانی	درصد فراوانی
سازهای ایرانی	۵۷۲	۵۷
سازهای خارجی	۳۳۴	۳۳/۳
هر دو	۸۹	۸/۹
بی‌پاسخ	۸	۰/۸
جمع	۱۰۰۳	۱۰۰

نمودار ۹. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند (درصد)

۱۰. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از

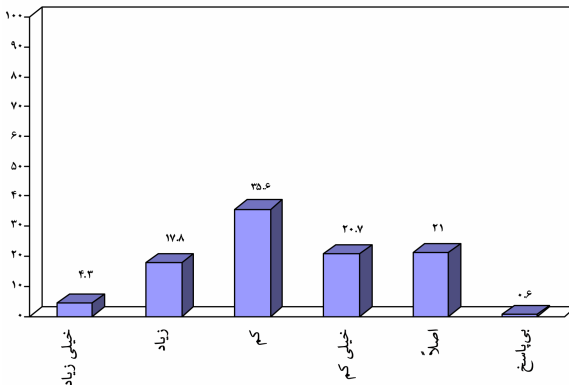
سوی علاقه‌مندان موسیقی

از پاسخگویان علاقه‌مند به موسیقی پرسیده شد: «تا چه حد به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود، علاقه دارید؟»

بر اساس جدول و نمودار ۱۰، ۲۲/۱ درصد علاقه‌مندان به موسیقی در حد «خیلی زیاد و زیاد» و ۵۶/۳ درصد در حد «کم و خیلی کم» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند. ۲۱ درصد «اصلاً» علاقه‌ای به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما ندارند.

جدول ۱۰. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی

درصد فراوانی	فراوانی	میزان علاقه‌مندی
۴/۳	۴۳	خیلی زیاد
۱۷/۸	۱۷۹	زیاد
۳۵/۶	۳۵۷	کم
۲۰/۷	۲۰۸	خیلی کم
۲۱	۲۱۱	اصلاً
۰/۶	۵	بی‌پاسخ
۱۰۰	۱۰۰۳	جمع

نمودار ۱۰. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صدا و سیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی (درصد)

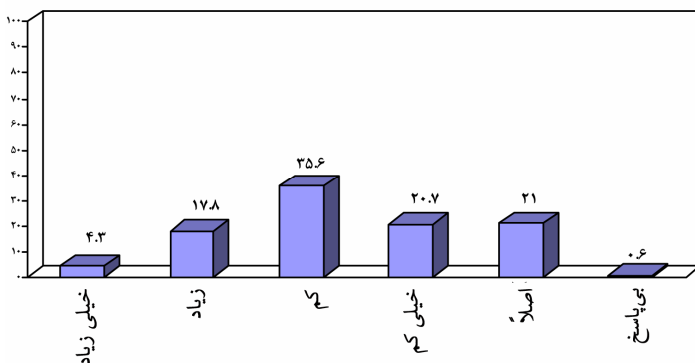
۱۱. نظر پاسخگویان در زمینه مبتذل بودن موسیقی

از پاسخگویان پرسیده شد: «با کدام نظر در زمینه موسیقی موافق هستید؟»

بر اساس جدول و نمودار ۱۱، نتایج نشان می‌دهد ۶۷/۴ درصد پاسخگویان گفته‌اند که «برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتذل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد». ۳۱/۶ درصد نیز گفته‌اند که «چیزی به اسم موسیقی مبتذل وجود ندارد و هر کس سلیقه‌ای در موسیقی دارد.»

جدول ۱۱. نظر پاسخگویان در زمینه مبتذل بودن موسیقی

نظرها	فراوانی	درصد فراوانی
برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتذل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد	۷۰۵	۶۷/۴
چیزی به اسم موسیقی مبتذل وجود ندارد و هر کس سلیقه‌ای در موسیقی دارد	۳۳۱	۳۱/۶
بی‌پاسخ	۱۰	۱
جمع	۱۰۴۶	۱۰۰

نمودار ۱۱. نظر پاسخگویان در زمینه مبتدل بودن موسیقی (درصد)

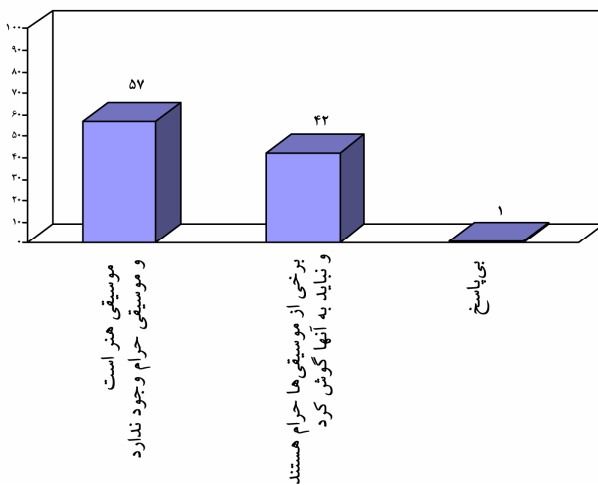
۱۲. نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی

از پاسخگویان پرسیده شد: «با کدام نظر در زمینه موسیقی موافق هستید؟» براساس جدول و نمودار ۱۲، ۵۷ درصد پاسخگویان گفته‌اند که «موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد». ۴۲ درصد نیز اظهار کرده‌اند که «برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش کرد».

جدول ۱۲. نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی

درصد فراوانی	فراوانی	نظرها
۵۷	۵۹۶	موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد
۴۲	۴۳۹	برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش کرد
۱	۱۱	بی‌پاسخ
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

۳۶ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

نمودار ۱۲. نظر پاسخگویان در زمینه حلال و حرام بودن موسیقی (درصد)

فصل دوم

سیمای پاسخگویان

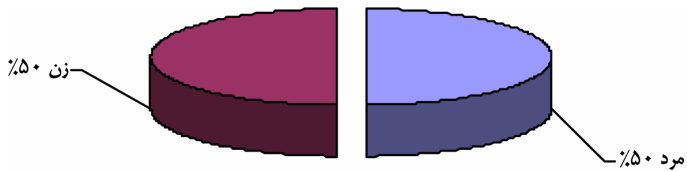

جنس

بر اساس جدول و نمودار ۱۳، ۵۰ درصد پاسخگویان مرد و ۵۰ درصد زن هستند.

جدول ۱۳. توزیع پاسخگویان برحسب جنس

جنس	فراوانی	درصد فراوانی
مرد	۵۲۳	۵۰
زن	۵۲۳	۵۰
کل	۱۰۴۶	۱۰۰

نمودار ۱۳. توزیع پاسخگویان برحسب جنس (درصد)

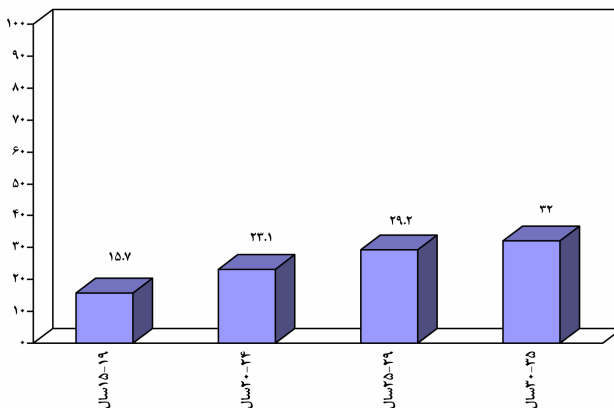
۴۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

سن

بر اساس جدول و نمودار ۱۴ مشاهده می‌شود که ۱۵/۷ درصد پاسخگویان در گروه سنی ۱۹ - ۲۰ سال، ۲۳/۱ درصد در گروه سنی ۲۴ - ۲۵ سال، ۲۹/۲ درصد در گروه سنی ۲۹ - ۳۰ سال و ۳۲ درصد در گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال قرار دارند.

جدول ۱۴ توزیع پاسخگویان بر حسب سن

درصد فراوانی	فراوانی	سن
۱۵/۷	۱۶۴	۱۹ - ۱۵ سال
۲۳/۱	۲۴۲	۲۴ - ۲۰ سال
۲۹/۲	۳۰۵	۲۹ - ۲۵ سال
۳۲	۳۳۵	۳۵ - ۳۰ سال
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

نمودار ۱۴. توزیع پاسخگویان بر حسب سن (درصد)

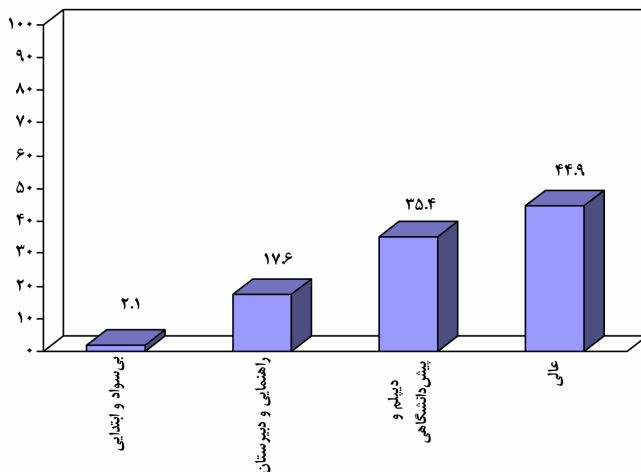
فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۴۱

تحصیلات

بر اساس جدول و نمودار ۱۵، ۲/۱ درصد پاسخگویان افراد بی سواد و با تحصیلات ابتدایی هستند. ۱۷/۶ درصد تحصیلات راهنمایی و دبیرستان، ۳۵/۴ درصد تحصیلات دیپلم و پیش دانشگاهی و ۴۴/۹ درصد تحصیلات عالی دارند.

جدول ۱۵. توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
بی سواد و ابتدایی	۲۲	۲/۱
راهنمایی و دبیرستان	۱۸۴	۱۷/۶
دیپلم و پیش دانشگاهی	۳۷۰	۳۵/۴
عالی	۴۷۰	۴۴/۹
جمع	۱۰۴۶	۱۰۰

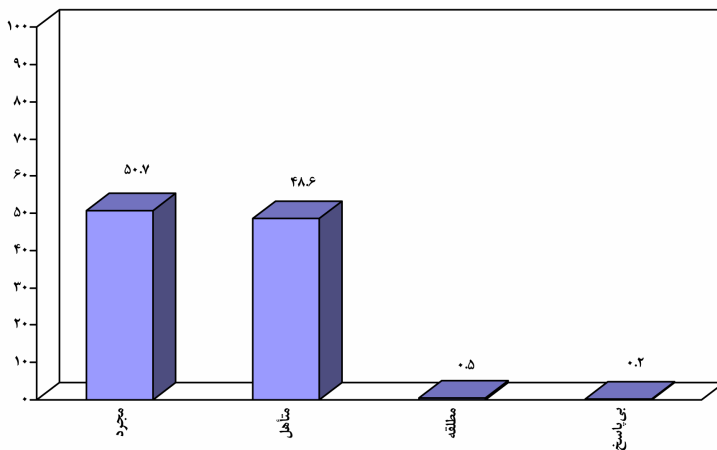
نمودار ۱۵. توزیع پاسخگویان بر حسب تحصیلات (درصد)

وضعیت تأهل

بر اساس جدول و نمودار ۱۶، ۵۰/۷ درصد پاسخگویان مجرد و ۴۹/۱ درصد متأهل (متأهل یا مطلقه) هستند.

جدول ۱۶. توزیع پاسخگویان برحسب وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	فراوانی	درصد فراوانی
مجرد	۵۳۰	۵۰/۷
متأهل	۵۰۸	۴۸/۶
مطلقه	۵	۰/۵
بی پاسخ	۳	۰/۲
جمع	۱۰۴۶	۱۰۰

نمودار ۱۶. توزیع پاسخگویان برحسب وضعیت تأهل (درصد)

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۴۳

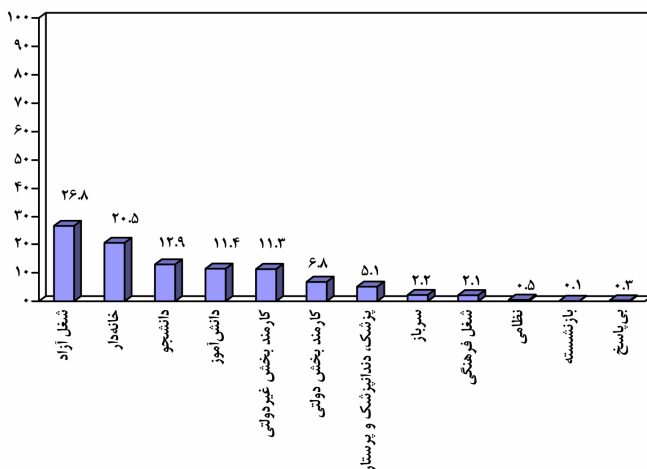
فعالیت

بر اساس جدول و نمودار ۱۷ درخصوص فعالیت بیشترین درصد مربوط به شغل آزاد (۲۶/۸ درصد) و زنان خانه‌دار (۲۰/۵ درصد) است.

جدول ۱۷. توزیع پاسخگویان برحسب فعالیت

فعالیت	فراوانی	درصد فراوانی
شغل آزاد	۲۸۰	۲۶/۸
خانه‌دار	۲۱۴	۲۰/۵
دانشجو	۱۳۵	۱۲/۹
دانش‌آموز	۱۱۹	۱۱/۴
کارمند بخش غیردولتی	۱۱۸	۱۱/۳
کارمند بخش دولتی	۷۱	۶/۸
پزشک، دندانپزشک و پرستار	۵۳	۵/۱
سرباز	۲۳	۲/۲
شغل فرهنگی	۲۲	۲/۱
نظامی	۶	۰/۵
بازنشسته	۱	۰/۱
بی‌پاسخ	۴	۰/۳
جمع	۱۰۴۶	۱۰۰

۴۴ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

نمودار ۱۷. توزیع پاسخگویان برحسب فعالیت (درصد)

منطقه محل سکونت

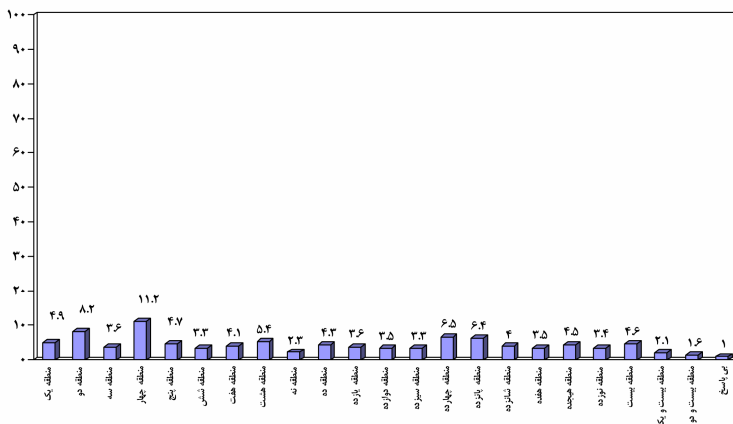
بر اساس جدول و نمودار ۱۸ بیشترین درصد پاسخگویان از منطقه چهار شهرداری (۱۱/۲ درصد) است.

جدول ۱۸. توزیع پاسخگویان برحسب منطقه محل سکونت

درصد فراوانی	فراوانی	منطقه محل سکونت
۴/۹	۵۱	منطقه یک
۸/۲	۸۶	منطقه دو
۳/۶	۳۸	منطقه سه
۱۱/۲	۱۱۷	منطقه چهار
۴/۷	۴۹	منطقه پنج
۳/۳	۳۵	منطقه شش
۴/۱	۴۳	منطقه هفت
۵/۴	۵۶	منطقه هشت

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۴۵

۲/۳	۲۴	منطقه نه
۴/۳	۴۵	منطقه ده
۳/۶	۳۸	منطقه یازده
۳/۵	۳۷	منطقه دوازده
۳/۳	۳۵	منطقه سیزده
۶/۵	۶۸	منطقه چهارده
۶/۴	۶۷	منطقه پانزده
۴	۴۲	منطقه شانزده
۳/۵	۳۷	منطقه هفده
۴/۵	۴۷	منطقه هجده
۳/۴	۳۶	منطقه نوزده
۴/۶	۴۸	منطقه بیست
۲/۱	۲۲	منطقه بیست و یک
۱/۶	۱۷	منطقه بیست و دو
۱	۸	بی پاسخ
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

نمودار ۱۸. توزیع پاسخگویان برحسب منطقه محل سکونت (درصد)

اصالت خانوادگی

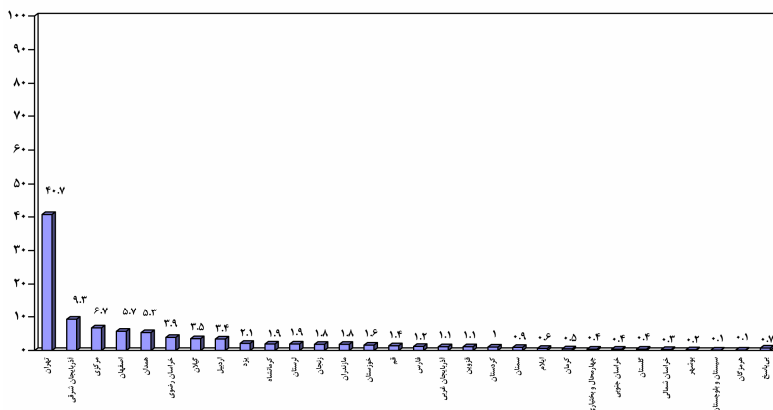
براساس جدول و نمودار ۱۹ بیشترین درصد از استان تهران با ۴۰/۷ درصد است.

جدول ۱۹. توزیع اصالت خانوادگی پاسخگویان برحسب استان

درصد فراوانی	فراوانی	استان
۴۰/۷	۴۲۶	تهران
۹/۳	۹۷	آذربایجان شرقی
۶/۷	۷۰	مرکزی
۵/۷	۶۰	اصفهان
۵/۳	۵۵	همدان
۳/۹	۴۱	خراسان رضوی
۳/۵	۳۷	گیلان
۳/۴	۳۶	اردبیل
۲/۱	۲۲	یزد
۱/۹	۲۰	کرمانشاه
۱/۹	۲۰	لرستان
۱/۸	۱۹	زنجان
۱/۸	۱۹	مازندران
۱/۶	۱۷	خوزستان
۱/۴	۱۴	قم
۱/۲	۱۳	فارس
۱/۱	۱۲	آذربایجان غربی
۱/۱	۱۲	قزوین
۱	۱۰	کردستان
۰/۹	۹	سمنان
۰/۶	۶	ایلام

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۴۷

۰/۵	۵	کرمان
۰/۴	۴	چهارمحال بختیاری
۰/۴	۴	خراسان جنوبی
۰/۴	۴	گلستان
۰/۳	۳	خراسان شمالی
۰/۲	۲	بوشهر
۰/۱	۱	سیستان و بلوچستان
۰/۱	۱	هرمزگان
۰/۷	۷	بی پاسخ
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

نمودار ۱۹. توزیع اصالت خانوادگی پاستخگویان برحسب استان (درصد)

محل تولد

براساس جدول و نمودار ۲۰ محل تولد بیشتر پاستخگویان شهر تهران

(۷۵/۷ درصد) است.

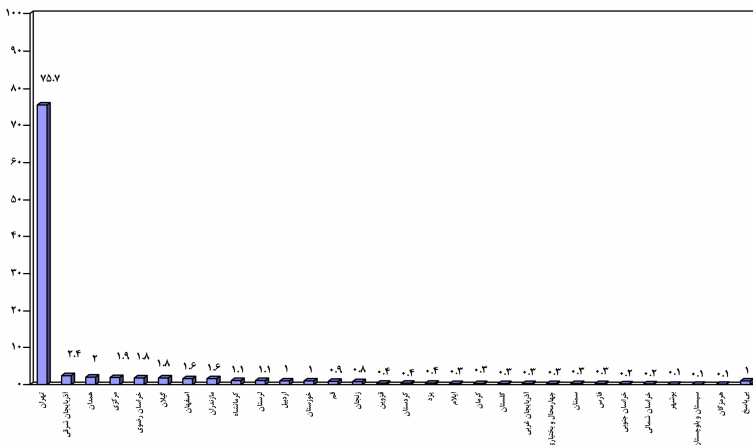

جدول ۲۰. توزیع محل تولد پاسخگویان برحسب استان

درصد فراوانی	فراوانی	استان
۷۵/۷	۷۹۲	تهران
۲/۴	۲۶	آذربایجان شرقی
۲	۲۱	همدان
۱/۹	۲۰	مرکزی
۱/۸	۱۹	خراسان رضوی
۱/۸	۱۹	گیلان
۱/۶	۱۷	اصفهان
۱/۶	۱۷	مازندران
۱/۱	۱۱	کرمانشاه
۱/۱	۱۱	لرستان
۱	۱۰	اردبیل
۱	۱۰	خوزستان
۰/۹	۹	قم
۰/۸	۸	زنجان
۰/۴	۵	قزوین
۰/۴	۵	کردستان
۰/۴	۵	یزد
۰/۳	۴	ایلام
۰/۳	۴	کرمان
۰/۳	۴	گلستان
۰/۳	۳	آذربایجان غربی
۰/۳	۳	چهارمحال و بختیاری
۰/۳	۳	سمنان
۰/۳	۳	فارس
۰/۲	۲	خراسان جنوبی

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۴۹

۰/۲	۲	خراسان شمالی
۰/۱	۱	بوشهر
۰/۱	۱	سیستان و بلوچستان
۰/۱	۱	هرمزگان
۱	۱۰	بی پاسخ
۱۰۰	۱۰۴۶	جمع

نمودار ۲۰. توزیع محل تولد پاسخگویان برحسب استان (درصد)

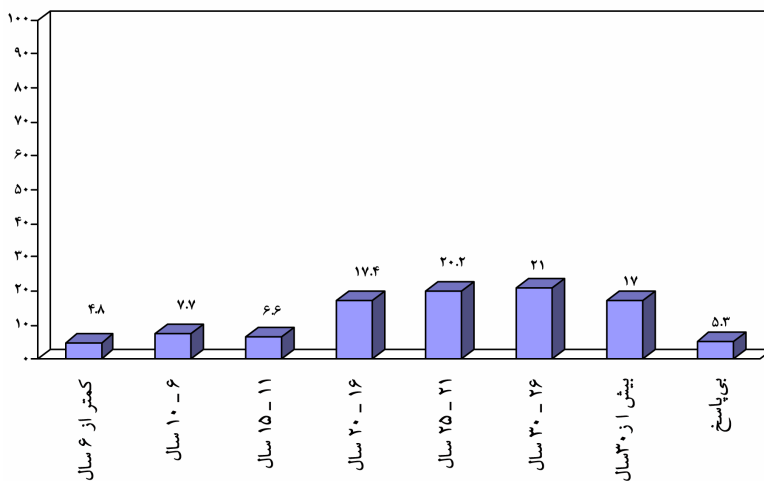
مدت زمان سکونت

بر اساس جدول و نمودار ۲۱، ۴/۸ درصد پاسخگویان کمتر از ۶ سال، ۷/۷ درصد ۶-۱۰ سال، ۶/۶ درصد ۱۰-۱۵ سال، ۱۷/۴ درصد ۱۶-۲۰ سال، ۲۰/۲ درصد ۲۰-۲۵ سال، ۲۱ سال، ۲۱ درصد ۲۶-۳۰ سال و ۱۷ درصد بیش از ۳۰ سال سابقه سکونت در شهر تهران دارند.

۵۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

جدول ۲۱. توزیع پاسخگویان برحسب مدت زمان سکونت در شهر تهران

مدت زمان سکونت	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر از ۶ سال	۵۰	۴/۸
۶ - ۱۰ سال	۸۱	۷/۷
۱۱ - ۱۵ سال	۶۸	۶/۶
۱۶ - ۲۰ سال	۱۸۲	۱۷/۴
۲۱ - ۲۵ سال	۲۱۱	۲۰/۲
۲۶ - ۳۰ سال	۲۲۰	۲۱
بیش از ۳۰ سال	۱۷۸	۱۷
بی پاسخ	۵۶	۵/۳
جمع	۱۰۴۶	۱۰۰

نمودار ۲۱. توزیع پاسخگویان برحسب مدت زمان سکونت در شهر تهران (درصد)

فصل سوم

تحلیل یافته‌های پژوهشی

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک جنس

نتایج جدول ۲۲ نشان می‌دهد که ۷۰/۸ درصد مردان و ۶۵/۷ درصد زنان در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی علاقه دارند.

جدول ۲۲. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس	
			میزان علاقه‌مندی	
۳۰/۴	۲۹/۶	۳۱/۲	خیلی زیاد	
۳۷/۹	۳۶/۱	۳۹/۶	زیاد	
۲۱/۱	۲۲/۶	۱۹/۷	کم	
۶/۵	۷/۳	۵/۷	خیلی کم	
۴/۱	۴/۴	۳/۸	اصلاً	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۴۶	۵۲۳	۵۲۳	فراوانی	

$$x^2=3.188 \quad df=4 \quad \sin=0.527$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که بین میزان علاقه‌مندی زنان و مردان به گوش دادن به موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری وجود

ندارد و تفاوت‌های مشاهده شده قابل تعمیم به جامعه آماری نیست؛ به بیان دیگر مردان و زنان تقریباً به یک نسبت به گوش دادن به موسیقی علاقه‌مندند.

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۲۳ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۷۹/۹ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۵۶/۱ درصد) کمتر از سایر گروه‌های سنی در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی علاقه‌مندند. این درصدها برای گروه‌های سنی ۲۴ - ۲۰ سال ۷۱/۵ درصد و ۲۹ - ۲۵ سال ۷۲/۸ درصد بوده است.

جدول شماره ۲۳. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ - ۳۵	۲۵ - ۲۹	۲۰ - ۲۴	۱۵ - ۱۹	سن	
					میزان علاقه‌مندی	
۳۰/۴	۲۱/۵	۳۳/۸	۳۱/۴	۴۰/۹	خیلی زیاد	
۳۷/۹	۳۴/۶	۳۹	۴۰/۱	۳۹	زیاد	
۲۱/۱	۲۹	۱۶/۴	۲۰/۷	۱۴/۶	کم	
۶/۵	۷/۸	۷/۹	۵/۴	۳	خیلی کم	
۴/۱	۷/۲	۳	۲/۵	۲/۴	اصلاً	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۴۶	۳۳۵	۳۰۵	۲۴۲	۱۶۴	فراوانی	

$$\chi^2=49.968 \quad df=12 \quad \text{samerss-d}=-0.151 \quad \text{sin}=0.000$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین گروه‌های مختلف سنی به لحاظ علاقه‌مندی به موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۵۵

معیار samerss-d نیز جهت ارتباط بین دو متغیر را معکوس نشان می‌دهد به نحوی که با افزایش سن از درصد علاقه‌مندی به گوش دادن به موسیقی کاسته شده است.

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۲۴ نشان می‌دهد که افراد با تحصیلات راهنمایی و دبیرستان (۵۹/۸ درصد) کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی و افراد با تحصیلات عالی (۷۵/۸ درصد) بیش از سایر گروه‌ها به گوش دادن به موسیقی در حد «خیلی زیاد و زیاد» علاقه‌مندند. این درصدها برای افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی ۶۳/۷ درصد و افراد با تحصیلات دیپلم و پیش‌دانشگاهی ۶۳/۳ درصد است.

جدول ۲۴. میزان علاقه‌مندی پاسخگویان به گوش دادن به موسیقی به تفکیک تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دبیرستان	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات	
					میزان علاقه‌مندی	
۳۰/۴	۳۱/۵	۳۱/۱	۲۶/۶	۲۷/۳	خیلی زیاد	
۳۷/۹	۴۴/۳	۳۲/۲	۳۳/۲	۳۶/۴	زیاد	
۲۱/۱	۱۸/۵	۲۴/۳	۲۲/۸	۹/۱	کم	
۶/۵	۳/۶	۷/۶	۱۰/۳	۱۸/۲	خیلی کم	
۴/۱	۲/۱	۴/۹	۷/۱	۹/۱	اصلاً	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۴۶	۴۷۰	۳۷۰	۱۸۴	۲۲	فراوانی	

$$x^2=41.246 \quad df=12 \quad \text{samerss-d}=0.109 \quad \text{sin}=0.000$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین گروه‌های مختلف تحصیلی به لحاظ علاقه‌مندی به موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز جهت ارتباط دو متغیر را مستقیم نشان می‌دهد به نحوی که با افزایش سطح تحصیلات بر درصد علاقه‌مندان به گوش دادن به موسیقی افزوده شده است.

بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و

موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک جنس

نتایج جدول ۲۵ نشان می‌دهد که ۵۰/۵ درصد زنان و ۴۹/۵ درصد مردان به موسیقی شاد و ۲۹/۷ درصد مردان و ۲۶/۴ درصد زنان به موسیقی غمگین علاقه دارند. جدول ۲۵. وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس	
			نوع موسیقی	
۵۰	۵۰/۵	۴۹/۵	موسیقی شاد	
۲۸/۱	۲۶/۴	۲۹/۷	موسیقی غمگین	
۲۱/۹	۲۳/۱	۲۰/۸	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۹۹۸	۴۹۷	۵۰۱	فراوانی	

$$\chi^2 = 1.712 \quad df = 2 \quad \sin = 0.425$$

* ۵ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهار نظر نکرده‌اند.

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۵۷

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که بین نظر مردان و زنان به لحاظ تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری وجود ندارد؛ به بیان دیگر مردان و زنان به یک اندازه تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و غمگین دارند.

بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و

موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۲۶ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۲۴ - ۲۰ سال (۵۲/۱ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۴۸/۱ درصد) کمتر از سایرین به موسیقی شاد علاقه دارند در حالی که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۳۷/۵ درصد) بیش از سایر گروه‌ها و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۲۳/۳ درصد) کمتر از سایر گروه‌های سنی به موسیقی غمگین علاقه‌مندند.

جدول ۲۶. وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی شاد و موسیقی غمگین در بین علاقه‌مندان به موسیقی

به تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ - ۳۵ سال	۲۵ - ۲۹ سال	۲۰ - ۲۴ سال	۱۵ - ۱۹ سال	سن	
					نوع موسیقی	
۵۰	۵۰/۲	۴۹/۲	۵۲/۱	۴۸/۱	موسیقی شاد	
۲۸/۱	۲۳/۳	۲۵/۱	۳۱/۶	۳۷/۵	موسیقی غمگین	
۲۱/۹	۲۶/۵	۲۵/۷	۱۶/۳	۱۴/۴	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۸	۳۰۹	۲۹۵	۲۳۴	۱۶۰	فراوانی	

$$\chi^2=22.515 \quad df=6 \quad Keramer-v=0.106 \quad sin=0.001$$

آزمون آماری χ^2 بیانگر آن است که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف سنی به لحاظ تمایل به گوش دادن موسیقی شاد و موسیقی غمگین در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی باکلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۲۷ نشان می‌دهد که افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی (۹۰ درصد) بیشتر از سایر افراد و افراد با تحصیلات عالی (۷۳ درصد) کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی به موسیقی باکلام علاقه دارند در حالی که افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی (۵ درصد) کمتر از دیگران و افراد با تحصیلات عالی (۱۴/۱ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی به موسیقی بی‌کلام علاقه‌مندند.

جدول ۲۷. وضعیت تمایل به گوش دادن به موسیقی باکلام و موسیقی بی‌کلام در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دبیرستان	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات	
					موسیقی باکلام	موسیقی بی‌کلام
۷۸/۱	۷۳	۸۰/۵	۸۵/۳	۹۰	موسیقی باکلام	
۱۱	۱۴/۱	۹/۲	۷/۱	۵	موسیقی بی‌کلام	
۱۰/۹	۱۲/۹	۱۰/۳	۷/۶	۵	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۹۹۹	۴۶۰	۳۴۹	۱۷۰	۲۰	فراوانی	

$$\chi^2=15.425 \quad df=6 \quad \text{samerss-d}=0.083 \quad \text{sin}=0.017$$

* ۴ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهار نظر نکرده‌اند.

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف تحصیلی به لحاظ تمایل به گوش دادن موسیقی باکلام و موسیقی بی‌کلام در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز نشان می‌دهد که با افزایش تحصیلات از درصد علاقه‌مندان به موسیقی باکلام کاسته و بر درصد علاقه‌مندان به موسیقی بی‌کلام افزوده شده است.

بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به تفکیک جنس

نتایج جدول ۲۸ نشان می‌دهد که ۷۳/۵ درصد مردان و ۷۸/۲ درصد زنان به موسیقی ایرانی و ۱۱/۶ درصد مردان و ۷/۴ درصد زنان به موسیقی خارجی علاقه دارند.

جدول ۲۸. وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس	
			نوع موسیقی	
۷۵/۸	۷۸/۲	۷۳/۵	موسیقی ایرانی	
۹/۵	۷/۴	۱۱/۶	موسیقی خارجی	
۱۴/۷	۱۴/۴	۱۵	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۱۰۰۰	۴۹۹	۵۰۱	فراوانی	

$$\chi^2 = 5.338 \quad df = 2 \quad \sin = 0.069$$

* ۳ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهار نظر نکرده‌اند.

۶۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که بین نظر مردان و زنان به لحاظ تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود؛ به عبارت دیگر مردان و زنان به یک نسبت به گوش دادن موسیقی ایرانی و خارجی تمایل دارند.

بررسی رابطه بین وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۲۹ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۶۸/۶ درصد) کمتر از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۸۱ درصد) بیش از سایرین به موسیقی ایرانی علاقه دارند در حالی که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۱۷/۶ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۵/۵ درصد) کمتر از سایرین به موسیقی خارجی علاقه‌مندند.

جدول ۲۹. وضعیت تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در بین علاقه‌مندان به موسیقی به تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ - ۳۵ سال	۲۵ - ۲۹ سال	۲۰ - ۲۴ سال	۱۵ - ۱۹ سال	سن	
					نوع موسیقی	
۷۵/۸	۸۱	۷۶/۶	۷۲/۹	۶۸/۶	موسیقی ایرانی	
۹/۵	۵/۵	۷/۵	۱۱/۹	۱۷/۶	موسیقی خارجی	
۱۴/۷	۱۳/۵	۱۵/۹	۱۵/۲	۱۳/۸	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۰۰	۳۱۰	۲۹۵	۲۳۶	۱۵۹	فراوانی	

$$\chi^2_{41.246} \quad df=12 \quad \text{samerss-d}=0.10 \quad \text{sin}_0.000$$

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۶۱

آزمون آماری نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف سنی به لحاظ تمایل به گوش دادن موسیقی ایرانی و موسیقی خارجی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز نشان می‌دهد که با افزایش سن بر درصد علاقه‌مندان به موسیقی ایرانی افزوده و از درصد علاقه‌مندان به موسیقی خارجی کاسته شده است.

بررسی رابطه بین نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک جنس

نتایج جدول ۳۰ نشان می‌دهد که مردان بیش از زنان موسیقی با محتوا و متن اشعار «با مضمون اجتماعی و فرهنگی» (۲۱ درصد) و «حماسی درباره وطن» (۶/۸ درصد) را می‌پسندند در حالی که زنان بیش از مردان موسیقی با محتوا و متن اشعار «عاشقانه» (۴۷/۳ درصد)، «عرفانی» (۲۸/۱ درصد) و «مذهبی» (۶/۴ درصد) را می‌پسندند.

جدول ۳۰. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس / نوع موسیقی
۴۵/۲	۴۷/۳	۴۳/۲	عاشقانه
۲۵/۷	۲۸/۱	۲۳/۴	عرفانی
۱۷/۶	۱۴/۲	۲۱	موسیقی با مضمون اجتماعی و فرهنگی
۵/۴	۶/۴	۴/۴	مذهبی
۵	۳	۶/۸	حماسی درباره وطن
۱/۱	۱	۱/۲	سایر

۶۲ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۹۹۹	۴۹۹	۵۰۰	فراوانی	

$$\chi^2=18.821 \quad df=5 \quad Keramer-v=0.137 \quad sin=0.002$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر مردان و زنان به لحاظ نوع موسیقی مورد پسندشان به لحاظ محتوا و متن اشعار در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک سن

نتایج جدول ۳۱ نشان می‌دهد که با افزایش سن از درصد افرادی که موسیقی با محتوا و متن اشعار «عاشقانه» را می‌پسندند، کاسته شده و بر درصد افرادی که موسیقی با محتوا و متن اشعار «عرفانی» را می‌پسندند، افزوده شده است. همچنین افراد در گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۲۰/۱ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۲۹ - ۲۵ سال (۱۴/۲ درصد) کمتر از سایر گروه‌ها موسیقی با محتوا و متن اشعار «با مضمون اجتماعی و فرهنگی» را می‌پسندند.

جدول ۳۱. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک سن (درصد)

کل	سن				نوع موسیقی
	۳۰ - ۳۵	۲۵ - ۲۹	۲۰ - ۲۴	۱۵ - ۱۹	
۴۵/۲	۲۹/۱	۴۵/۸	۵۵/۹	۵۹/۷	عاشقانه
۲۵/۷	۳۷/۹	۲۹/۸	۱۸/۲	۵/۷	عرفانی
۱۷/۶	۱۸/۱	۱۴/۲	۱۹/۵	۲۰/۱	موسیقی با مضمون اجتماعی و فرهنگی
۵/۴	۸/۷	۵/۴	۱/۷	۴/۴	مذهبی

* ۴ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهار نظر نکرده‌اند.

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۶۳

۵	۴/۹	۳/۴	۴/۷	۸/۲	حماسی درباره وطن	
۱/۱	۱/۳	۱/۴	۰	۱/۹	سایر	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۹	۳۰۹	۲۹۵	۲۳۶	۱۵۹	فراوانی	

$$\chi^2 = 105.093 \quad df = 15 \quad \text{samerss-d} = 0.159 \quad \text{sin} = 0.000$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف سنی به لحاظ نوع موسیقی مورد پسندشان به لحاظ محتوا و متن اشعار در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به

لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۳۲ نشان می‌دهد که با افزایش سطح تحصیلات از درصد افرادی که موسیقی با محتوا و متن اشعار «عاشقانه» و «مذهبی» را می‌پسندند، کاسته شده و بر درصد افرادی که موسیقی با محتوا و متن اشعار «عرفانی» و «با مضمون اجتماعی و فرهنگی» را می‌پسندند، افزوده شده است.

جدول ۳۲. نوع موسیقی مورد پسند علاقه‌مندان به موسیقی به لحاظ محتوا و متن اشعار به تفکیک

تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دیپلومات	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات
					نوع موسیقی
۴۵/۲	۳۹/۵	۴۷/۶	۵۵/۳	۵۰	عاشقانه
۲۵/۷	۳۴/۱	۲۲/۵	۱۱/۸	۱۰	عرفانی
۱۷/۶	۱۹/۴	۱۷/۱	۱۵/۳	۵	موسیقی با مضمون اجتماعی و فرهنگی
۵/۴	۱/۷	۷/۱	۸/۸	۳۰	مذهبی

۶۴ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

۵	۴/۱	۴/۶	۷/۶	۵	حماسی درباره وطن	
۱/۱	۱/۲	۱/۱	۱/۲	۰	سایر	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۹	۴۵۸	۳۵۱	۱۷۰	۲۰	فراوانی	

$$\chi^2 = 41.246 \quad df = 12 \quad \text{samerss-d} = 0.10 \quad \text{sig} = 0.000$$

آزمون آماری نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف تحصیلی به لحاظ نوع موسیقی مورد پسندشان به لحاظ محتوا و متن اشعار در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک جنس

نتایج جدول ۳۳ نشان می‌دهد که ۵۶/۹ درصد مردان و ۵۸/۱ درصد زنان از صدای «سازهای ایرانی» بیشتر لذت می‌برند و ۳۴/۵ درصد مردان و ۳۲/۶ درصد زنان از صدای «سازهای خارجی» بیشتر لذت می‌برند.

جدول ۳۳. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک

جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس	
			نوع ساز	
۵۷/۵	۵۸/۱	۵۶/۹	سازهای ایرانی	
۳۳/۶	۳۲/۶	۳۴/۵	سازهای خارجی	
۸/۹	۹/۳	۸/۶	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۶۵

۹۹۵*	۴۹۴	۵۰۱	فراوانی	
$\chi^2=0.490 \quad df=12 \quad sin=0.783$				

آزمون آماری χ^2 بیانگر آن است که بین نظر مردان و زنان به لحاظ نوع سازهای موسیقی که بیشتر از صدای آن لذت می‌برند در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود؛ به بیان دیگر مردان و زنان به یک نسبت از صدای سازهای ایرانی و خارجی لذت می‌برند.

بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک سن

نتایج جدول ۳۴ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۴۲/۵ درصد) کمتر از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۷۰/۶ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی از صدای «سازهای ایرانی» بیشتر لذت می‌برند، در حالی که افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۵۰/۶ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال (۱۸/۶ درصد) کمتر از سایرین از صدای «سازهای خارجی» بیشتر لذت می‌برند.

جدول ۳۴. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ - ۳۵	۲۵ - ۲۹	۲۰ - ۲۴	۱۵ - ۱۹	سن
					نوع ساز
۵۷/۵	۷۰/۶	۵۸/۵	۴۹/۴	۴۲/۵	سازهای ایرانی
۳۳/۶	۱۸/۶	۳۳/۳	۴۱/۷	۵۰/۶	سازهای خارجی

* ۸ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهارنظر نکرده‌اند.

۶۶ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

۸/۹	۱۰/۸	۸/۲	۸/۹	۶/۹	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۵	۳۰۶	۲۹۴	۲۳۵	۱۶۰	فراوانی	

$$x^2=59.117 \quad df=6 \quad \text{samerss-d}=0.133 \quad \text{sin}=0.000$$

آزمون آماری x^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف سنی به لحاظ نوع سازهای موسیقی که بیشتر از صدای آن لذت می‌برند در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز نشان می‌دهد که با افزایش سن بر درصد افرادی که از صدای سازهای ایرانی بیشتر لذت می‌برند، افزوده و از درصد افرادی که از صدای سازهای خارجی بیشتر لذت می‌برند، کاسته شده است.

بررسی رابطه بین نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۳۵ نشان می‌دهد که افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی (۸۵ درصد) بیش از سایر افراد و افراد با تحصیلات عالی (۵۳/۸ درصد) کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی از صدای «سازهای ایرانی» بیشتر لذت می‌برند، در حالی که افراد با تحصیلات راهنمایی و دبیرستان (۳۷/۱ درصد) بیش از سایر گروه‌های تحصیلی و افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی (۱۰ درصد) کمتر از سایرین از صدای «سازهای خارجی» بیشتر لذت می‌برند.

جدول ۳۵. نوع سازهای موسیقی که علاقه‌مندان به موسیقی بیشتر از صدای آن لذت می‌برند به تفکیک تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دبیرستان	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات
					نوع ساز

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۶۷

۵۷/۵	۵۳/۸	۶۰/۳	۵۸/۲	۸۵	سازهای ایرانی	
۳۳/۶	۳۵/۶	۳۰/۶	۳۷/۱	۱۰	سازهای خارجی	
۸/۹	۱۰/۶	۹/۱	۴/۷	۵	هر دو	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۵	۴۵۵	۳۵۰	۱۷۰	۲۰	فراوانی	

$$\chi^2=14.689 \quad df=6 \quad Keramer-v=0.086 \quad sin=0.023$$

آزمون آماری χ^2 بیانگر آن است که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف تحصیلی به لحاظ نوع سازهای موسیقی که آنان بیشتر از صدای آن لذت می‌برند در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی پاسخگویان به تفکیک جنس

نتایج جدول ۳۶ نشان می‌دهد که زنان (۲۵/۴ درصد) بیش از مردان (۱۹ درصد) در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند.

جدول ۳۶. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به

تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس
			میزان علاقه‌مندی
۴/۳	۵	۳/۶	خیلی زیاد
۱۷/۹	۲۰/۴	۱۵/۴	زیاد
۳۵/۸	۴۰/۹	۳۰/۷	کم
۲۰/۸	۱۹/۶	۲۲	خیلی کم
۲۱/۲	۱۴/۱	۲۸/۳	اصلاً

۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۹۹۸	۴۹۹	۴۹۹	فراوانی	

$$\chi^2=36.500 \quad df=4 \quad Keramer-v=0.191 \quad sin=0.000$$

آزمون آماری χ^2 بیانگر آن است که تفاوت‌های مشاهده شده بین میزان علاقه‌مندی زنان و مردان به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است. در نتیجه می‌توان گفت که کمتر از یک پنجم مردان و زنان به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود در حد «خیلی زیاد و زیاد» علاقه دارند و در این بین زنان بیش از مردان به این موسیقی‌ها علاقه دارند.

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۳۷ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۱۹ – ۱۵ سال (۱۷/۶ درصد) کمتر از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۳۵ – ۳۰ سال (۳۰/۸ درصد) بیشتر از سایر افراد در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند.

جدول ۳۷. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به

تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ – ۳۵	۲۵ – ۲۹	۲۰ – ۲۴	۱۵ – ۱۹	سن
	سال	سال	سال	سال	میزان علاقه‌مندی
۴/۳	۶/۵	۴/۱	۲/۶	۳/۱	خیلی زیاد

* ۵ نفر از علاقه‌مندان به موسیقی در این باره اظهار نظر نکرده‌اند.

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۶۹

۱۷/۹	۲۴/۳	۱۵/۹	۱۴/۵	۱۴/۵	زیاد	
۳۵/۸	۳۴/۳	۳۵/۶	۳۵/۷	۳۹	کم	
۲۰/۸	۲۰/۴	۲۰/۷	۲۰/۹	۲۲	خیلی کم	
۲۱/۲	۱۴/۵	۲۳/۷	۲۶/۳	۲۱/۴	اصلاً	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۸	۳۰۹	۲۹۵	۲۳۵	۱۵۹	فراوانی	

$$\chi^2=26.904 \quad df=12 \quad \text{samerss-d}=0.103 \quad \text{sin}=0.008$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین میزان علاقه‌مندی افراد در گروه‌های مختلف سنی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز جهت ارتباط این دو متغیر را مستقیم نشان می‌دهد به نحوی که با افزایش سن بر درصد افرادی که در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند، افزوده شده است.

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۳۸ نشان می‌دهد که افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی (۶۵ درصد) بیش از سایر افراد و افراد با تحصیلات عالی (۳/۱۵ درصد) کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند.

۷۰ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

جدول ۳۸. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به تفکیک تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دبیرستان	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات	
					میزان علاقه‌مندی	
۴/۳	۲/۲	۴/۶	۷/۱	۲۵	خیلی زیاد	
۱۷/۹	۱۳/۱	۲۱/۴	۲۱/۳	۴۰	زیاد	
۳۵/۸	۳۵/۸	۳۴/۸	۴۰/۲	۱۵	کم	
۲۰/۸	۲۲/۳	۲۰/۲	۱۸/۳	۲۰	خیلی کم	
۲۱/۲	۲۶/۶	۱۹	۱۳/۱	۰	اصلاً	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۸	۴۵۸	۳۵۱	۱۶۹	۲۰	فراوانی	

$$x^2=63.781 \quad df=12 \quad samerss-d=-0.181 \quad sin=0.000$$

آزمون آماری x^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین میزان علاقه‌مندی افراد در گروه‌های مختلف تحصیلی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار $samerss-d$ نیز جهت ارتباط بین دو متغیر را معکوس نشان می‌دهد به نحوی که با افزایش تحصیلات از درصد افرادی که در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند، کاسته شده است.

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۷۱

بررسی رابطه بین میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به تفکیک منطقه محل سکونت نتایج جدول ۳۹ نشان می‌دهد که افراد مناطق هجده (۴۰/۴ درصد)، شانزده (۳۹ درصد)، بیست و یک (۳۸/۱ درصد) و بیست و دو (۳۳/۳ درصد) بیش از سایر مناطق و افراد مناطق شش (۱۱/۸ درصد)، سه (۱۳/۹ درصد) و یک (۱۴/۳ درصد) کمتر از سایر مناطق در حد «خیلی زیاد و زیاد» به موسیقی‌هایی که از صداوسیما پخش می‌شود علاقه دارند.

جدول ۳۹. میزان علاقه‌مندی به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما از سوی علاقه‌مندان موسیقی به تفکیک منطقه محل سکونت (درصد)

میزان علاقه‌مندی منطقه محل سکونت	خیلی زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	اصلاً	جمع
منطقه یک	۶/۱	۸/۲	۳۲/۷	۱۸/۴	۳۴/۶	۱۰۰
منطقه دو	۳/۶	۱۰/۷	۴۰/۵	۱۷/۹	۲۷/۳	۱۰۰
منطقه سه	۵/۶	۸/۳	۳۸/۹	۳۰/۶	۱۶/۶	۱۰۰
منطقه چهار	۶/۴	۱۶/۴	۳۹/۱	۲۲/۷	۱۵/۴	۱۰۰
منطقه پنج	۰	۱۴/۹	۴۰/۴	۱۷	۲۷/۷	۱۰۰
منطقه شش	۵/۹	۵/۹	۳۲/۴	۲۹/۴	۲۶/۴	۱۰۰
منطقه هفت	۵/۱	۱۵/۴	۲۵/۶	۲۰/۵	۳۳/۴	۱۰۰
منطقه هشت	۱/۸	۱۶/۴	۳۶/۴	۲۳/۶	۲۱/۸	۱۰۰
منطقه نه	۴/۲	۱۲/۵	۴۱/۷	۱۶/۶	۲۵	۱۰۰
منطقه ده	۴/۸	۱۹	۲۶/۲	۲۸/۶	۲۱/۴	۱۰۰
منطقه یازده	۰	۲۵/۷	۲۲/۹	۱۱/۴	۴۰	۱۰۰
منطقه دوازده	۵/۴	۱۶/۲	۴۵/۹	۱۸/۹	۱۳/۶	۱۰۰
منطقه سیزده	۵/۷	۱۷/۱	۲۵/۷	۲۲/۹	۲۸/۶	۱۰۰
منطقه چهارده	۱/۵	۱۹/۷	۴۷	۲۴/۲	۷/۶	۱۰۰

۷۲ ■ نظرسنجی درباره موسیقی

۱۰۰	۱۷	۱۶/۹	۴۴/۶	۲۰	۱/۵	منطقه پانزده
۱۰۰	۱۴/۷	۱۲/۲	۳۴/۱	۳۴/۱	۴/۹	منطقه شانزده
۱۰۰	۲۵	۳۰/۶	۲۲/۲	۱۳/۹	۸/۳	منطقه هفده
۱۰۰	۱۲/۸	۱۲/۸	۳۴	۳۴	۶/۴	منطقه هجده
۱۰۰	۳۲/۳	۱۶/۱	۲۹	۲۲/۶	۰	منطقه نوزده
۱۰۰	۱۴/۲	۲۸/۶	۳۱	۱۴/۳	۱۱/۹	منطقه بیست
۱۰۰	۹/۵	۱۴/۳	۳۸/۱	۳۳/۳	۴/۸	منطقه بیست و یک
۱۰۰	۶/۷	۲۶/۷	۳۳/۳	۳۳/۳	۰	منطقه بیست و دو
۱۰۰	۲۱/۲	۲۰/۹	۳۵/۸	۱۷/۸	۴/۳	درصد
۹۹۱	۲۱۰	۲۰۷	۳۵۵	۲۰۷	۲۱۰	جمع فراوانی

$$x^2 = 112.362 \quad df = 84 \quad Keramer-v = 0.168 \quad sin = 0.021$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین میزان علاقه‌مندی افراد در مناطق مختلف به موسیقی‌های پخش شده از صداوسیما در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است.

بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان درباره مبتدل بودن موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۴۰ نشان می‌دهد که ۶۳ درصد افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال، ۶۶/۵ درصد افراد گروه سنی ۲۴ - ۲۰ سال، ۶۹/۴ درصد افراد گروه سنی ۲۹ - ۲۵ سال و ۷۰/۴ درصد افراد گروه سنی ۳۵ - ۳۰ سال معتقدند که برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتدل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد.

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۷۳

جدول ۴۰. نظر پاسخگویان دربارهٔ مبتدل بودن موسیقی به تفکیک سن (درصد)

کل	سن				پاسخ‌ها	
	۳۰ - ۳۵ سال	۲۵ - ۲۹ سال	۲۰ - ۲۴ سال	۱۵ - ۱۹ سال	درصد	جمع
۶۸/۱	۷۰/۴	۶۹/۴	۶۶/۵	۶۳	برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتدل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد	
۳۱/۹	۲۹/۶	۳۰/۶	۳۳/۵	۳۷	چیزی به اسم موسیقی مبتدل وجود ندارد و هرکسی سلیقه‌ای در موسیقی دارد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰		
*۱۰۳۶	۳۳۴	۳۰۱	۲۳۹	۱۶۲	فراوانی	

$$\chi^2=3.268 \quad df=3 \quad \sin=0.352$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که بین نظر پاسخگویان در گروه‌های مختلف سنی دربارهٔ مبتدل بودن موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد تفاوت معنی‌داری مشاهده نمی‌شود؛ به بیان دیگر می‌توان گفت که بیشتر پاسخگویان در گروه‌های مختلف سنی نسبت به این عقیده که برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتدل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد نظر یکسانی داشته‌اند.

* ۱۰ نفر از پاسخگویان در این باره اظهارنظر نکرده‌اند.

بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک جنس

نتایج جدول ۴۱ نشان می‌دهد که مردان (۶۰/۹ درصد) بیش از زنان (۵۴/۲ درصد) گفته‌اند موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد.

جدول ۴۱. نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک جنس (درصد)

کل	زن	مرد	جنس	
			پاسخ‌ها	
۵۷/۶	۵۴/۲	۶۰/۹	موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد	
۴۲/۴	۴۵/۸	۳۹/۱	برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
*۱۰۳۵	۵۱۸	۵۱۷	فراوانی	

$$\chi^2 = 4.729 \quad df = 1 \quad Keramer-v = 0.068 \quad sin = 0.030$$

آزمون آماری χ^2 بیانگر آن است که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر مردان و زنان درباره حلال و حرام بودن موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است. بنابراین می‌توان گفت که بیشتر مردان و زنان معتقدند که موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد و در این بین مردان بیش از زنان چنین نظری داشته‌اند.

* ۱۱ نفر از پاسخگویان در این باره اظهارنظر نکرده‌اند.

بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک سن

نتایج جدول ۴۲ نشان می‌دهد که افراد گروه سنی ۲۹ - ۲۵ سال (۶۶/۴ درصد) بیش از سایر گروه‌های سنی و افراد گروه سنی ۱۹ - ۱۵ سال (۵۱/۶ درصد) کمتر از سایر افراد معتقدند که موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد. این درصدها برای گروه‌های سنی ۲۴ - ۲۰ سال ۵۷/۵ درصد و ۳۵ - ۳۰ سال ۵۲/۶ درصد بوده است.

جدول ۴۲. نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک سن (درصد)

کل	۳۰ - ۳۵ سال	۲۵ - ۲۹ سال	۲۰ - ۲۴ سال	۱۵ - ۱۹ سال	سن	
					پاسخ‌ها	
۵۷/۶	۵۲/۶	۶۶/۴	۵۷/۵	۵۱/۶	موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد	
۴۲/۴	۴۷/۴	۳۳/۶	۴۲/۵	۴۸/۴	برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۳۵	۳۳۳	۳۰۱	۲۴۰	۱۶۱	فراوانی	

$$\chi^2=15.526 \quad df=3 \quad samerss-d=0.122 \quad sin=0.001$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف سنی درباره حلال و حرام بودن موسیقی در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است. در نتیجه می‌توان گفت که اکثر افراد در گروه‌های مختلف سنی عنوان

کرده‌اند که موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد و در این میان گروه سنی ۲۹ - ۲۵ سال بیش از سایر گروه‌های سنی چنین نظری داشته‌اند.

بررسی رابطه بین نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک تحصیلات

نتایج جدول ۴۳ نشان می‌دهد که افراد با تحصیلات راهنمایی و دبیرستان (۴۲/۹ درصد) کمتر از سایر گروه‌های تحصیلی و افراد با تحصیلات عالی (۶۶/۵ درصد) بیش از سایر گروه‌ها گفته‌اند که موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد. این درصدها برای افراد بی‌سواد و با تحصیلات ابتدایی ۴۲/۹ درصد و برای افراد با تحصیلات دیپلم و پیش‌دانشگاهی ۵۴/۵ درصد بوده است.

جدول ۴۳. نظر پاسخگویان درباره حلال و حرام بودن موسیقی به تفکیک تحصیلات (درصد)

کل	عالی	دیپلم و پیش‌دانشگاهی	راهنمایی و دبیرستان	بی‌سواد و ابتدایی	تحصیلات	
					پاسخها	
۵۷/۶	۶۶/۵	۵۴/۵	۴۲/۵	۴۲/۹	موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد	
۴۲/۴	۳۳/۵	۴۵/۵	۵۷/۵	۵۷/۱	برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۱۰۳۵	۴۶۶	۳۶۹	۱۷۹	۲۱	فراوانی	

$$\chi^2=35.343 \quad df=3 \quad \text{samerss-d}=0.152 \quad \text{sin}=0.000$$

آزمون آماری χ^2 نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین نظر افراد در گروه‌های مختلف تحصیلی درباره حلال و حرام بودن موسیقی در سطح

فصل سوم: تحلیل یافته‌های پژوهشی ■ ۷۷

اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و این تفاوت‌ها قابل تعمیم به جامعه آماری است؛ به طوری که معیار samerss-d نیز نشان می‌دهد که با افزایش سطح تحصیلات بر درصد پاسخگویانی که معتقدند موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد، افزوده شده است.

بررسی رابطه بین مبتدل بودن موسیقی و حلال و حرام بودن موسیقی از نظر پاسخگویان

نتایج جدول ۴۴ نشان می‌دهد ۵۴/۹ درصد افرادی که گفته‌اند موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد به مبتدل بودن برخی موسیقی‌ها اعتقاد دارند در حالی که ۸۵/۶ درصد افرادی که بیان کرده‌اند برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد معتقدند که برخی از موسیقی‌ها مبتدل هستند.

جدول ۴۴. بررسی رابطه بین مبتدل بودن موسیقی و حلال و حرام بودن موسیقی از نظر پاسخگویان (درصد)

کل	برخی از موسیقی‌ها حرام هستند و نباید به آنها گوش داد	موسیقی هنر است و موسیقی حرام وجود ندارد	حلال و حرام بودن موسیقی	
			مبتدل بودن موسیقی	مبتدل بودن موسیقی
۶۷/۹	۸۵/۶	۵۴/۹	برخی از موسیقی‌ها بی‌محتوا و مبتدل هستند و باید از شنیدن آنها خودداری کرد	
۳۲/۱	۱۴/۴	۴۵/۱	چیزی به اسم موسیقی مبتدل وجود ندارد و هرکسی سلیقه‌ای در موسیقی دارد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد	جمع
۹۹۹	۴۳۷	۵۹۴	فراوانی	

$$x^2=108.872 \quad df=1 \quad Keramer-v=0.325 \quad sin=0.000$$

آزمون آماری^۲ نشان می‌دهد که تفاوت‌های مشاهده شده بین مبتذل بودن موسیقی و حلال و حرام بودن موسیقی از نظر پاسخگویان در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنی‌دار بوده و قابل تعمیم به جامعه آماری است.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
مركز فرهنگ و گردشگری

تهران، خیابان ولی عصر (ع)، خیابان دمشق، شماره ۹، پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات
صندوق پستی: ۶۲۷۲-۱۴۱۵۵ تلفن: ۸۸۹۰۲۲۱۳-۴
www.ricac.ac.ir